

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Confessis. Titulus XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

DE CONFESSIS.

Titulus XVIII.

Continuatio.

AD instruendam causam, vtriusque partis probationes recipiendæ sunt, quæ vt commodiùs expediantur articuli & positiones (quæ nihil aliud sunt, quàm breues verborum formulæ, intentionem litigantium continentes, ad veritatem eliciendam conceptæ) in locum interrogationum, quibus ante litis contestationē iudex olim vti solebat; in hunc effectum, vt ponens ab onere probationis, per confessionem aduersarij releuetur, inductæ sunt. Ijs enim confessis, non ad probationes faciendas, quibus aduersarius liberatus est, sed ad diffinitiuæ sententiæ pronuntiationem, proceditur: quia in confitentem iudicis partes nullæ aliæ sunt, quàm vt condemnet, & pronuntiet, c. præterea, extr. de transf. act. c. statuimus, in 6. de confessis.

Quotuplex est Confessio?

Duplex iudicialis & extraiudicialis. Iudicialis est, eius, de quo in iure quæritur, clarè, spontè & liberè, coram competenti iudice, aduersario præsentè, facta responsio; c. 1. 15. quæst. 6. c. 2. extr. eod. c. præterea, extr. de transf. Extraiudicialis est, eius, de quo quæritur, extra iudicium, facta assertio.

Quæ causa Efficiens.

Est confitentis voluntas, spontanea & libera,
vel

350 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
vel inductione, vel alijs legitimis modis con-
uicta.

Quod Obiectum?

Obiectum confessionis est, rei gesta, vel ipsius
negotij veritas. Quia non, nisi quod verum est, &
ipso facto ita contigisse, vel in rerum natura exi-
stet, in confessionem venit: modò illud certum
fit vel incertum, cuius tamen incertitudo decla-
rari possit, c. 4. & 6. extr. eod.

Quae Forma?

Vt maior viginti quinque annorum, qui sit sana
mentis, & dominus causæ, contra se in iure co-
ram competenti iudice liberè, spontè, & scienter
confiteatur, veritatem rei gesta, vel negotium,
vnde versus in Hostiensi, eod. tit. §. qualiter:
Maior, spontè, sciens, dominus, pars, lis, sed & in se
Confessus certum, compos, pro iudice, iure,
Damnatur, nisi lex, fauor, aut natura repugnet.

Minor enim, vel pupillus absque tutoris au-
thoritate, in iure non confitetur: nec procurato-
ris confessio domino absenti nocet: nec furiosus,
nec propria confitentis confessio pro se iure sub-
sistit: vel si coram incompetenti iudice fiat: nec
coactè, metu, vel adhibitis tormentis facta con-
fessio pro iudiciali confessione habetur; nisi in
iudicio constanter persistat; nec si factum confi-
teatur, & tale quid, quod in rerum natura non
fuit, c. 2. extr. eod. c. 1. 15. quest. in 6. c. præterea, extr.
de transf.

Non tamen ore tantum confessio fit, sed etiam
rei euidencia, quæ nulla tergiuersatione celari po-
test, contumacia nimia, paciscendo super crimi-
ne,

ne, taciturnitate: nam qui tacet, consentire videtur. Quod quidem obtinet, si in iure contumaciter tacet, & interroganti iudici respondere nolit, vel ab aduersario allegata non neget, c. 1. & c. 2. 15. q. 6. c. tuã, & c. vlt. ext. de cohabit. cleric. & mul. c. nullus, & c. nonne, extr. de præsump. c. ex eo. 15. quest. 3. c. sanè 24. quest. 2.

Quis Finis?

Si, 'citra solennem iudiciorum ordinem processum fuerit, est ipsa condemnatio, alioquin confessio in eum finem fit, vt iudici ad sententiam ferendam fides fiat veritatis, c. 1. vbi Dd. & glos. de confes. in 6.

Qui sunt Effectus Confessionis?

Confessus pro iudicato habetur. Quia confitens, se sua sententia quodammodo damnat, arg. c. nunc autem, 21. dist. 1. 1. ff. & C. de confes. Vnde ad condemnationem sententia non est necessaria: nisi libellum petierit, receperit, & lite contestata in forma iudicij confessus fuerit, l. Iulianus, ff. eod. In criminalibus igitur, in quibus exactè iudiciarius processus obseruandus est, diffinitiuam, ad condemnandum confessum, requiritur, l. confessus, ff. de custod. & exhib. Reorum, & Specul. eod. tit. §. effectus autem, licet Bart. in l. si confessus, ff. de custod. & exhib. reorum confessionem vim probationis, non sententiæ, habere existimet. quod, de sententia vera, verum quidem est, quasi confessio diffinitiuam, sententia vera esse non possit: attamen, cum Reus confitendo seipsum quodammodo iudicet, secundum illud: ex ore tuo te iudico, arg. c. nunc autem, distinct. 21.

&

& c. qui quod nouerit, 5. quæst. 5. Non inconuenienter vim sententiæ, quæ ex adductis Actoris probationibus formatur, habere dicitur. Ex quibus patet, confessionem præiudicare, cum iudicatum inducat. Interest tamen: an confessio in causa civili, vel criminali fiat? & hoc: an in iudicio, vel extra iudicium? Si in criminali, & extra iudicium, non nocet nisi ad torturam, ad quam iudicium facit contra confitentem. quia nullus priuatus est, nisi per viam iuris. Quæ triplex est: scilicet, accusationis, denuntiationis, & inquisitionis. Si autem fiat coram competenti iudice, præiudicat: in civili vero confessio in iudicio legitime facta, si non reuocetur, præiudicat, c. 2. & c. 3. extr. eod. Secus autem in extraiudiciali, nisi quis vel ad obligandum se alteri, vel ad liberandum eum sibi, solenniter adhibitis testibus, vel super possessione, quæ solo animo amittitur, confitetur, Specul. §. videndum, vbi ea latius explicat.

An autem confitens confessionem suam reuocare possit? Et traditum est per Spec. tit. eod. postremo, ante litis contestationem ex iusta causa posse reuocare. Quod si per aduocatum, vel procuratorem, tutorem, vel principalem, lite contestata confessio fiat, tunc, errore probato annullatam sententiam, litigator ad confessionis reuocationem admittitur, c. fin. extr. eod. c. cum olim, extr. de off. deleg. c. 2. 14. quæst. 2. Non post sententiam nisi fuerit appellatum, l. sub prætextu, C. de tractat. act. Licet etiam ante sententiam incontinenti, abque erroris probatione, reuocari possit, l. fin. C. eod. c. præterea, extr. de test. cogen. Si igitur confessus ad probandum errorem, siue in civili, siue in cri-

in cri-

in criminali non admittitur, appellationis remedio sibi consulere potest, c. cum causam, extr. de appellat. Nisi conuictus, confessus, & manifestis argumentis superatus fuerit, l. fin. C. de errore aduocatorum, &c. Denique cum in causa appellationis nouis allegationibus, & defensionibus, & exceptionibus peremptorijs in prima instantia omis- sis ut liceat, errorem etiam in principali com- missum corrigere nemo prohibetur. Quia hoc ipsum, est exceptionem peremptoriam proponere, c. fraternitatis, extr. de test. c. cum Ioannes ext. de fide instrum.

Quæ Cognata?

Sententia, iusiurandum, transactio, euidencia facti, probatio, præsumptio iuris, &c.

Quæ Adiacentia?

Veritas, certitudo negotij, l. certum, §. si. ff. eod.

Quæ Pugnancia?

Minor ætas, furor, aliudque vitium vel defectus confitentis, c. partuli, 22. q. 5. confessio extra iudicialis, absentia aduersarij vel procuratoris, c. 2. extr. eod. si non fuerit super re litigiosa, vel contra ius, c. mancipia, dist. 54. Si à procuratore: quia ea non obest domino, metus, incompetencia iudicis & error facti, c. 1. quod metus causa, c. fin. ext. eod.

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

Confessus pro iudicato habetur, l. 1. ff. eod.

Sicuti sententia, ita nec confessio, reuocari potest, præterquam ex incontinenti. Nam confessiones repentina calore iracundia effusa non obligant, & statim reuocari possunt, Panor, c. cum venerabilis, ext. de excep.

Z Cum

Cum ordine iudiciario proceditur, & precipuus ordo iudicij sententiam exigat, definitivè, super confessione pronunciare iudex debet: secus, si de plano, & sine figura iudicij iudex cognoscat. In criminalibus autem, cum exactè iudiciorum ratio observanda sit, in ijs definitiva requiritur, Bald. in l. fin. C. de edendo.

Nulli in propria sua causa pro se creditur, sed contra se; & propria sua confessio non alijs, sed sibi, praiudicari debet, c. 1. extr. eod.

Confessio in articulo mortis facta, etiam pro confite, eiusq; heredibus, presumptionem inducit: quod nemo eo tempore presumatur mendacium dicere, Hip. in rub. de probat. C.

In criminalibus confessio extraiudicialis iudicium facit ad torturam contra confitentem, non aduersarium, nisi in tortura dixerit, Boer. decis. 319. parte 2.

Confessio non valet facta metu mortis, vel tormentorum vel cruciatûs causa, nisi perseveret in confessione, c. 1. extr. quod metûs causa, c. Lotharius, 31. q. 2.

Confessio per errorem facti iure non subsistit, unde revocatur, quandocunq; ante sententiam, errore prohibito, c. fin. extr. de confess.

Confessio procuratoris, tutoris, vel curatoris, absente domino, facta ei obesse non potest, c. cum tempore, extr. de arb.

Si quis in instrumento confiteatur, se dotem ab uxore accepisse tamen talis confessio sibi non praiudicat: imò vxor eam repetens se eam numerasse probare debet,

bet, l. 1. C. de dote cauta non numerata.

Confessio metu tormentorum nullis legitimis precedentibus indicijs facta confitenti non praedudicat, nec ex ea Reus potest condemnari, etiamsi millies ratificetur, Myns. obser. 23. cent. 5.

Si eadem causa de vno iudice ad alium transeat, acta habita coram vno iudice faciunt fidem coram alio, c. causam, extr. de test.

Factum procuratoris non nocet domino, nisi in causa, in qua datus est, c. cum olim, extr. de off. deleg.

Confessio in iudicio facta praedudicat, dummodo facta sit legitime, c. 2. extr. eod.

Confitens, se non possidere, statim perdit possessionem, quia solo animo amittitur.

De crimine aliquo infamato est indicenda purgatio, c. 1. extr. eod.

Fauor matrimonij facit, vt nulla confessio coniugum ei praedudicat, ex quo publice est contractum, c. ex literis, extr. de diuor.

Confessio ad obligandum se alteri facta iure subsistit, secus, si ad obligandum alium sibi etiam millies facta, Spec. hic.

Confessio sine causa extra iudicium coram testibus facta non inducit plenam probationem, Spec. d. hic §. nunc videndum.

Praeceptum confessio factum obtinet vim sententiae. Nam mandatur executioni, & actio ex eo nascitur, vt ex sententia, l. fin. C. de excep. rei iud.

Confessio criminis, p. contrarium probationem potest reuocari.

Error, per procuratorem, in iudicio commissus,

præiudicat: nisi eum reuocet. quod potest facere quando-
cunq; ante sententiam, errore probato, c. cum olim, extr.
de off. deleg.

Probatio per confessionem aduersarij, potest fieri post
lapsas omnes dilationes datas ad probandum, Inno. m.
vltra, extr. de test. & Myns. obser. 94. cent. 1.

DE PROBATIONIBVS.

Titulus XIX.

Continuatio.

Actor, ab onere probandi, releuatur, si aduer-
sarius intentionem suam confitetur, quam
si neget, probatio dicti sui ei incumbit.
Et tunc, si Reus, etiam si nihil pro-
stiterit, absoluitur, 2. q. 1. §. 1. vt Eccles. bene. c. 1. de
caus. pos. & propri. c. cum Ecclesia, de iurei. c. fin.

Quid est Probatio?

Probatio est, rei dubiæ in iudicio legitime fa-
cta probatio, c. 3. extr. de testibus cog. c. qualiter
extr. de accusat.

Quot sunt probationum Species?

Varia sunt. Nam probationes fiunt: 1. Per tes-
tes, c. 2. extr. de probat. 2. Per confessionem par-
tium, c. nos in quenquam. 2. q. 1. 3. Per instrumē-
ta iuris præsumptione debita sollemnitate confe-
cta, c. omne, extr. de fide instr. 4. Per euidenti-
am facti, c. de manifesta, 2. q. 1. Vt si clericus habet
paruam filiam ex hoc probatur, virginitatem &
continentiam non fouere, c. priusquam, dist. 28.
5. Per